

Tiedoksi tulleet asiat, työllisyysalue

Elinvoimajaosto 25.08.2026

Toimielimelle tuodaan tiedoksi seuraavat asiat:

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle eräitä Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen tehtäviä koskevan lainsäädännön muuttamiseksi:

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt 12.8.2026 mennessä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi muuttaa lakia elinvoimakeskuksista, Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksesta ja työvoimapalveluiden järjestämisestä. Lisäksi ehdotetaan kumottavan eräät työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetun lain pykälät.

Esityksessä ehdotetaan muutoksia KEHA-keskuksen työllisyyspalveluihin ja kansainväliseen rekrytointiin liittyviin tehtäviin. KEHA-keskuksen tarjoama työvoimaviranomaisille suunnattu oikeudellinen tuki, osaamisen kehittämisen tuki ja monialaisen palvelun tuki esitetään lakkautettavan. Lisäksi lakkautettaisiin KEHA-keskuksen tehtäväksi säädetyt työllisyyspalveluihin kytkeytyvät valtakunnalliset asiakas- ja neuvontapalvelut sekä nuorten hyvinvoinnin ja elämänhallinnan valmennus. Yritystoiminnan aloittamiseen ja kehittämiseen liittyvät valtakunnalliset tieto- ja neuvontapalvelut siirrettäisiin elinvoimakeskusten tehtäväksi. Kansainvälisen rekrytoinnin tehtävät ehdotetaan uudelleen järjestettävän siten, että KEHA-keskukselta poistettaisiin tehtävä hoitaa osaajien maahanmuuton edistämiseen liittyviä valtakunnallisia palveluita ja siirrettäisiin kyseiset palvelut Business Finland Oy:lle. Samalla ehdotetaan laissa täsmennettävän KEHA-keskuksen kansainvälisen rekrytoinnin tiedolla johtamisen ja eurooppalaisen työnvälitysverkoston koordinointiin liittyviä tehtäviä.

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syksyllä 2026 ja muutokset tulisivat voimaan vuonna 2027.

Salon kaupunki on antanut seuraavan lausunnon määräaikaan mennessä:

1. Nykytila ja sen arviointi

KEHA-keskuksen tehtävien tarkastelu nähdään luonnollisena jatkumona 1,5 vuotta sitten tapahtuneelle TE-uudistukselle, jossa työvoimapalvelut siirtyivät valtiolta kuntien järjestämisvastuulle.

2. Tavoitteet

-

3. Ehdotukset ja niiden vaikutukset

- palvelualustat, tietojärjestelmät ja rekisterit: yhteinen tietojärjestelmä tulee säilyttää ja sitä tulee kehittää entisestään.

- arviointi, raportointi ja tiedolla johtaminen: tärkeä säilyttää, jotta saadaan keskitetysti valtakunnallisesti vertailtavaa tietoa.

- oikeudellinen tuki: Salon työllisyysalueella hyödynnetty harvoin, koska vastaukset ovat ympäripyöreitä ja joka tapauksessa vastuu lain tulkinnasta on kunnalla. Lisäksi kunnalla tarvittaessa käytössä omat lakipalvelut. Lain soveltamis- ja menettelytapaohjeet taas koetaan erittäin tärkeiksi, kuten myös uusien lakien koulutus. Pienellä työllisyysalueella tällaisten materiaalien tuottamiseen ei ole riittäviä resursseja.

- työttömyysturvatehtävä: erittäin tärkeä säilyttää keskitetty työttömyysturvaa koskevien lausuntojen tekeminen KEHAssa.

Valtakunnallisesti lausuntojen antaminen varmasti poikkeaisi paljonkin toisistaan ja asiakkaiden oikeusturva ja yhdenmukainen kohtelu vaarantuisivat. Jos kaikki työttömyysturvaa koskevat lausunnot annettaisiin kunnassa, tulisi kunnassa tehdä tämä myös keskitetysti eli toisi taas

lisäresurssin tarvetta. Työttömyysturvaan liittyvät ohjeistukset ja koulutukset sekä yhteinen verkosto ovat myös tärkeitä, erityisesti pienellä työllisyysalueella.

- valtakunnalliset asiakas- ja neuvontapalvelut: puhelinpalveluiden lakkauttaminen tuo lisäresurssoinnin painetta työllisyysalueille, koska puheluiden määrä omissa neuvontapuhelimissa tulee lisääntymään. KEHAn antamien työttömyysturvalausuntojen osalta tulisi lausunnoissa olla valmiina palvelunumero, mihin asiakas voi soittaa, jos hänellä on lausunnosta kysyttävää eikä niin, että soittot ohjautuvat työllisyysalueille ja sieltä ohjeistetaan soittamaan tiettyyn numeroon.
- osaamisen kehittäminen: perehdytys- ja koulutusmateriaalien tekeminen on aikaa vievää ja tuo lisäkustannuksia kunnille. Erityisesti uudelle työntekijälle KEHA-akatemia yleiskurssit ovat hyvä johdanto työvoimapalveluihin. Tietysti kunnalla on lisäksi omia materiaaleja, mitä käytetään perehdytyksen apuna. Lisäksi perehdyttäjien/järjestelmäkouluttajien verkosto on ollut hyvin aktiivinen ja tärkeä tuki perehdyttämisessä, esim. A-TMT-infot.
- monialaisen palvelun tuki ja ONNI-toiminta: Nuorten palvelu ja osaaminen tulee olla lähellä kohderyhmää eli kunnissa. Monialaisen palvelun tuki ja Onni-toiminta eivät juurikaan näy ainakaan pienellä työllisyysalueella.
- PES-koordinaatio: ei lausuttavaa
- työvelvollisuusrekisteri: ei lausuttavaa
- yritysneuvontapalvelut: kannatetaan esitystä
- kansainvälisen rekrytoinnin tehtävät: kannatetaan esitystä

4. Muut toteuttamisvaihtoehdot

Mikäli oleellisia palveluja lakkautetaan, tulisi niiden tilalle järjestää jonkinlaista valtakunnallista verkostoa ja palvelua, joka ottaisi asiaa hoitaakseen. Tässä toimijatahona voisi olla muukin kuin KEHA, kunhan palvelun toimivuus kaikille sitä tarvitseville alueille varmistetaan ja sen taustalla on yhteinen intressi.

a. Laki elinvoimakeskuksista sekä Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksesta annetun lain 13 §:n muuttamisesta

-

b. Laki työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetun lain 17 ja 18 §:n kumoamisesta

-

c. Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

-

6. Lakia alemman asteinen sääntely

-

7. Voimaantulo

-

8. Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

-

9. Muuta

Tarve ja riippuvuus KEHAn tarjoamista TE-palvelujen tukitoiminnoista on todennäköisesti suurempi pienemmillä työllisyysalueilla, joilla ei ole resursseja tai mahdollisuuksia järjestää näitä palveluja itse.

Esittelijä

Elinvoimajohtaja

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi.

Päätös